

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/60/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6317207477
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6317207477.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovvej a sudcov JUDr. Jany Haluškovvej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v právnej veci úpravy spôsobilosti na právne úkony posudzovanej S. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S., B. XX, na návrh W. X. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S., D. X (ďalej ako „navrhovateľka“) o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony a ustanovenie opatrovníka pre S. B. a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Brezno č.k.1 Ps/7/2017 - 49 zo dňa 08.11.2017, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd odvolaním napadnutým uznesením v zmysle §324 ods. 1,3, §325 ods. 1, §328 ods. 1, §329 ods. 1 prvá veta, ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte len „C.s.p.“) zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhovateľka žiadala, aby bola na čas do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej oprávnená spravovať celý majetok (hnuteľný, nehnuteľný), majetkové práva a povinnosti ako aj zmluvné pohľadávky a záväzky posudzovanej vo všetkých právnych úkonoch, okrem právnych úkonov pri nakladaní s finančnou hotovosťou do výšky 10,- Eur s tým, že každý právny úkon navrhovateľky, ak by sa týkal podstatnej veci majetku posudzovanej, by predložila navrhovateľka súdu na jeho schválenie, a na základe ktorého by navrhovateľka bola oprávnená nakladať s nehnuteľným majetkom posudzovanej, aby v jej zastúpení ako predávajúca uzavrela podľa §502 Občianskeho zákonníka a nasl. v písomnej forme zmluvu o budúcej zmluve, ktorá by do doby určenej súdom v neodkladnom opatrení obsahovala záväzok zmluvných strán dojednať budúcu konečnú kúpnu zmluvu podľa § 588 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorej obsahom by bol odplatný prevod nehnuteľností vo vlastníctve posudzovanej v podiele 1/1 k celku, zapísaných v obci S., v katastrálnom území S., v okrese S., zapísaných na LV č. XXX, ako parcela KN „C“ č. XXX - záhrady o výmere 455 m², č. XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 108 m² a rodinný dom so súpisným č. XXX, postavený na parcele KN „C“ č. XXX, za dojednanú kúpnu cenu nie nižšiu, ako by výška ceny predmetu kúpy bola určená v znaleckom posudku, ktorý znalecký posudok by tvoril neodeliteľnú súčasť zmluvy o budúcej zmluve.

Z jeho dôvodov vyplýva, že navrhovateľka sa návrhom, doručeným okresnému súdu dňa 30.10.2017 domáha obmedzenia spôsobilosti na právne úkony svojej tety S. B. a ustanovenia za jej opatrovníka.

Už návrhom, doručeným súdu dňa 02.11.2017, navrhovateľka žiadala nariadenie neodkladného opatrenia, na základe ktorého bude oprávnená na čas do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej spravovať celý majetok (hnuteľný, nehnuteľný), majetkové práva a povinnosti ako aj zmluvné pohľadávky a záväzky posudzovanej vo všetkých právnych úkonoch, okrem právnych úkonov pri nakladaní s finančnou hotovosťou do výšky 10,- Eur s tým, že každý právny úkon navrhovateľky, ak sa bude týkať podstatnej veci majetku posudzovanej, predloží navrhovateľka súdu na jeho schválenie. Zároveň sa domáhala, aby bola oprávnená nakladať s nehnuteľným majetkom posudzovanej, aby v jej zastúpení ako predávajúca uzavrela podľa §502 Občianskeho zákonníka a nasl. v písomnej forme zmluvu o budúcej

zmluve, ktorá bude do doby určenej súdom v neodkladnom opatrení obsahovať záväzok zmluvných strán dojednať budúcu konečnú kúpnu zmluvu podľa § 588 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorej obsahom bude odplatný prevod nehnuteľností posudzovanej v podiele 1/1 k celku, zapísaných v obci S., v katastrálnom území S., v okrese S., zapísaných na LV č. XXX, ako parcela KN „C“ č. XXX - záhrady o výmere 455 m², č. XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 108 m² a rodinný dom so súpisným č. XXX, postavený na parcele KN „C“ č. XXX, za dojednanú kúpnu cenu nie nižšiu, ako bude výška ceny predmetu kúpy, určená v znaleckom posudku, ktorý znalecký posudok bude tvoriť neodeliteľnú súčasť zmluvy o budúcej zmluve.

Navrhovateľka svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že posudzovaná je vdova, nemá žiadnych príbuzných v priamom rade a rovnako nemá okrem navrhovateľky ani žiadnu inú blízku osobu v pomere rodinnom alebo obdobnom, ktorá by o ňu prejavovala trvalý záujem. Posudzovaná trpí vážnou duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodná a pre ktorú nie je schopná robiť žiadne právne úkony, okrem nakladania s peňažnou hotovosťou do 10,- Eur. Posudzovaná nemá žiadneho zástupcu, ktorý je oprávnený ju zastupovať v právnych úkonoch buď na základe platne udeleného plnomocenstva, alebo na základe právoplatného rozhodnutia súdu. Podľa najnovšieho posudku o odkázanosti zo dňa 09.10.2017, vydaného Banskobystrickým samosprávnym krajom č.8389/2017, má posudzovaná už pokročilý stupeň demencie so stupňom odkázanosti VI., rozsah odkázanosti inou osobou na viac ako 12 hodín denne, bez potreby opätovného posúdenia zdravotného stavu a s doporučením poskytovať sociálne služby posudzovanej v špecializovanom zariadení. Podľa lekárskej správy psychiatrickej nemocnice v Kremnici zo dňa 05.10.2017 má posudzovaná diagnostikovaný dementný syndróm pri Alzheimerovej demencii, zmiešaný typ s progresiou ťažkého štádia, organický psychosyndróm a organickú bludovú poruchu. Pre trvalé psychické ochorenie je neschopná samostatného fungovania v zmysle adekvátneho a primeraného zabezpečovania si základných životných potrieb inak, ako umiestnením v špecializovanom zariadení sociálnej starostlivosti. Navrhovateľka poskytovala posudzovanej osobne opateru a vykonávala jej nepretržitý 24 hodinový dohľad v jej rodinnom dome v S., zabezpečovala jej na svoje náklady okrem liekov a nákupom stravy, novín a časopisov aj platením poplatkov a nedoplatkov a iných platieb s jej domom a pod., nepretržite od mesiaca december 2016 až do doby jej dobrovoľnej hospitalizácie na gerontopsychiatrickom oddelení Psychiatrickej nemocnice v Kremnici; počas hospitalizácie posudzovanej zároveň navrhovateľka platila zo svojich úspor všetky spolplatňované služby domu, zabezpečovala hygienické potreby pre posudzovanú, pravidelne ju navštevovala, dohliadala som na jej dom v S.. Dňom 31.10.2017 bola hospitalizáciu v psychiatrickej nemocnici ukončená a tým istým dňom bola posudzovaná umiestnená do špecializovaného zariadenia pre demencie rôzneho typu etiológie, Alzheimerovú chorobu a schizofréniu s celoročnou formou pobytu DOMOV Márie v Banskej Štiavnici. Okrem psychických chorôb trpí posudzovaná aj závažným ochorením, spojeným so zlyhávaním ľavej srdcovej komory.

Dôchodok posudzovanej predstavuje spolu 504,60 Eur mesačne a je jej poukazovaný na účet. Navrhovateľka nemá zriadené dispozičné právo nakladať s účtom posudzovanej, pretože toto posudzovaná odmietala z dôvodu svojich ťažkých bludov; navrhovateľka je len informovaná bankou formou sms o výberoch a vkladoch z bežného účtu posudzovanej.

Vzhľadom na najlepší záujem posudzovanej je potrebné, aby sa jej ďalej dlhodobo poskytovala kvalitná odborná zdravotná a sociálna starostlivosť v špecializovanom zariadení s celoročnou formou pobytu až do jej smrti. S prihliadnutím na výšku jej dôchodku je však objektívne neschopná si sama a bez nároku na zákonnú vyživovaciu povinnosť zo strany príbuzných pravidelne mesačne uhrádzať všetky svoje náklady. Pritom je vlastníčkou nehnuteľností a rodinného domu s príslušenstvom, ktorý počas hospitalizácie nemôže užívať, nebýva v ňom nepretržite od mesiaca august 2017, rodinný dom je neobývaný. Bol postavený v období rokov 1965-1968 a prejavili sa v ňom vážne skryté závady (pretekánie vody, vlhnutie pivnice). Rodinný dom musí byť počas celého zimného obdobia nutne temperovaný; stavebno-technickým prevedením je nevhodný pre jednu osobu, je zbytočne veľký, nutne vyžaduje čiastočnú rekonštrukciu. Podľa názoru navrhovateľky nie je v záujme posudzovanej, aby bola za daného stavu veci zaťažovaná na úkor kvality zvyšku svojho života úhradami daní a poplatkov, spojených s výkonom jej vlastníckeho práva a služieb, spojených s užívaním rodinného domu s príslušenstvom; nemožno ani spravodlivo požadovať, aby úhradu uvedených služieb duálne naďalej zabezpečovala navrhovateľka, pri existencii dôležitejšej a pre život posudzovanej efektívnejšej finančnej pomoci, ktorú jej poskytuje. Tento faktický stav si preto podľa navrhovateľky vyžaduje neodkladne predaj rodinného domu; ona sama ani nikto z jej rodiny záujem o kúpu predmetnej nehnuteľnosti nemá.

Okresný súd konštatoval, že posudzovaná sa v súčasnosti nachádza v špecializovanom zariadení v Banskej Štiavnici, kde je jej poskytovaná starostlivosť na dobu neurčitú, je pod dohľadom zamestnancov; posudzovaná preto nemá možnosť uzatvárať právne úkony a nemá možnosť spôsobiť si na svojom

majetku škodu. Preto nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by navrhovateľka bola oprávnená nakladať s majetkom posudzovanej nad 10,- Eur, nepovažoval za dôvodné.

Zamietol aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, spočívajúci v oprávnení navrhovateľky uzavrieť na nehnuteľnosti vo vlastníctve posudzovanej zmluvu o budúcej kúpnej zmluve, pretože hoci si je súd vedomý skutočnosti, že vo väčšine prípadov umiestnením v špecializovanom zariadení vznikajú umiestnenému vzhľadom na výšku jeho príjmu nedoplatky za poskytované sociálne služby, ktorých úhradou sú následne zaťažovaní príbuzní umiestneného, a tiež je potrebné uhrádzať služby spojené s užívaním rodinného domu, uzavretou zmluvou o budúcej zmluve sa predaj rodinného domu neurýchlil, pretože následne bude potrebné uzavrieť na nehnuteľnosti kúpnu zmluvu, ktorú bude potrebné predložiť opatrovníckemu súdu na schválenie. Navrhovateľka má možnosť zaobstarať kupcov rodinného domu a dohodnúť s ním podmienky predaja; v petite návrhu sa navrhovateľka odvoláva na určenie kúpnej ceny znaleckým posudkom, ale k návrhu ho nepredložila, čo podporuje názor súdu v tom, že vyhovením návrhu by navrhovateľka nezískala čas, potrebný na predaj nehnuteľnosti.

2. Proti uzneseniu o neodkladnom opatrení podala včas odvolanie navrhovateľka. Navrhla odvolaciemu súdu zmeniť uznesenie okresného súdu a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť po jeho úprave tak, že ustanoví navrhovateľku do funkcie opatrovníka na zastupovanie posudzovanej Boženy Miklovičovej. Zároveň žiadala, aby neodkladným opatrením vymedzil rozsah opatrovníckych práv a povinností tak, že ako súdom ustanovený zástupca bude osobne spravovať celý majetok (hnuteľný, nehnuteľný), majetkové práva a povinnosti, ako aj zmluvné pohľadávky a záväzky zastupovanej S. B., bude ju osobne zastupovať vo všetkých právnych úkonoch, okrem právnych úkonov pri nakladaní s finančnou hotovosťou do výšky 10 Eur s tým, že každý právny úkon opatrovníka, ak sa bude týkať podstatnej veci zastupovanej, je opatrovník povinný predložiť na schválenie Okresnému súdu Brezno najneskôr v lehote do 30 dní odo dňa, kedy sa o ňom dozvedel, resp. bezodkladne, maximálne v lehote do pätnástich dní, odkedy právny úkon ako opatrovník vykonal; zároveň v neodkladnom opatrení osobitne udeľuje súhlas opatrovníkovi, aby v zastúpení S. B. podal jednej alebo viacerým individuálne určeným osobám (fyzickým, právnickým) návrh, smerujúci k uzavretiu zmluvy o budúcej zmluve so záväzkom zmluvných strán dojednať konečnú kúpnu cenu podľa §588 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, najneskôr do právoplatnosti rozhodnutia Okresného súdu Brezno vo veci samej, vedenej pod 1Ps/7/2017, ktorej predmetom bude odplatný prevod nehnuteľností vo vlastníctve zastupovanej podielom 1/2, ako aj podielom 1/2 k celku, zapísaných v katastri nehnuteľností pre okres S., obec S., katastrálny úrad S. na LV číslo XXX, parcela registra C XXX, XXX + stavba súpisné číslo XXX za dojednanú výšku kúpnej ceny nie nižšiu, ako hodnota predmetu kúpy, ocenená v súkromnom znaleckom posudku znalcom v odbore stavebníctvo, odvetvie oceňovanie nehnuteľností, vyhotovenom na náklady zastupovanej, ktorý súkromný znalecký posudok bude tvoriť neoddeliteľnú súčasť zmluvy o budúcej zmluve. Zároveň odvolací súd určuje, že toto neodkladné opatrenie vo všetkých jeho ostatných výrokových častiach bude trvať len do doby nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia Okresného súdu Brezno vo veci samej.

Rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za nesprávne v celom rozsahu, pretože okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam podľa §365 ods. 1 písm. f/ C.s.p., rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa §365 ods. 1 písm. h/ C.s.p. a nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci podľa §62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku.

Poukázala na to, že posudzovaná je od 31.10.2017, kedy bola prepustená z psychiatrickej nemocnice v Kremnici, umiestnená v špecializovanom zariadení pre demencie rôzneho typu etiológie, Alzheimerovu chorobu a schizofréniu celoročnou formou pobytu v Banskej Štiavnici DOMOV Márie, Špitálska 3. Dňa 26.10.2017 podala odvolateľka na okresný súd návrh vo veci samej na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony posudzovanej a o ustanovenie navrhovateľky do funkcie jej opatrovníka. Poukázala na posudky, ktoré predložila okresnému súdu spolu s návrhom na začatie konania, zopakovala dôvody, uvedené v návrhu na začatie konania vo veci samej a dôvody z návrhu vo veci samej.

Aj keď posudzovaná doposiaľ nie je právoplatným rozsudkom súdu obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, odvolateľka má za to, že podľa §38 ods. 2 Občianskeho zákonníka je zo zákona už neplatný každý jej právny úkon ako fyzickej osoby, konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou. Na tomto skutkovom a právnom základe vznikla počas konania potreba bezodkladnej úpravy pomerov nariadením neodkladného opatrenia podľa §324 a nasledujúcich C.s.p. v spojení s §29 veta druhá Občianskeho zákonníka na ustanovenie opatrovníka vyšetrovanej z iného vážneho dôvodu, pretože vyšetovaná už nie je schopná sama platne narábať s finančnými prostriedkami a sama si vybavovať svoje právne záležitosti. Pre absenciu dohody o plnomocenstve podľa §23 Občianskeho zákonníka nie je oprávnený tieto právne úkony robiť platne v jej zastúpení žiaden jej zástupca, pretože

v minulosti, pred vznikom demencie ťažkého stupňa, nikomu plnomocenstvo na svoje zastupovanie v právnych úkonoch na nakladanie s finančnými prostriedkami, ako aj na správu svojho majetku, hlavne rodinného domu v S. na B. ulici XX, v ktorom bývala a ani na jeho predaj, neudelila. Preto navrhovateľka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý náležite odôvodnila pravdivým opisom skutočného stavu v rozsahu 7 strán a pripojila listiny, na ktoré sa odvoláva a na nich zotrváva. Navrhla, aby odvolací súd dokazovanie zopakoval a zároveň vykonal aj nové dôkazy, ktoré sú potrebné pre náležité zistenie skutočného stavu veci. Predložila doklad o tom, že Slovak Telekom a.s. jej listom zo dňa 27.10.2017 oznámil, že na zrušenie služby Mágio, ktorej spotrebiteľom je S. B., sa vyžaduje, aby o zrušenie tejto služby požiadala osobne S. B., resp. osoba ňou poverená na základe úradne overeného plnomocenstva.

K odvolaniu pripojila Zmluvu o poskytovaní sociálnej služby č.S-42/2017 zo dňa 31.10.2017, uzavretej medzi Domovom Márie v Banskej Štiavnici a posudzovanou a kalkulačný list k tejto zmluve, zaradenie do poradovníka čakateľov Špecializovaného zariadenia Tereza v Hronci, žiadosť navrhovateľky o nevy povedanie poisťných zmlúv poisťovni Allianz, odpoveď Slovak Telekom a.s., Poštovej banky, a.s., odborné stanovisko znalca v odbore stavebníctvo, odvetvie pozemné stavby a odhad nehnuteľností Ing. M. I..

3. Podľa §325 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 387 ods.1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

4. Krajský súd, ako súd funkcie príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu určenom §380 ods. 1,2 C.s.p. bez nariadenia pojednávania (§385 ods. 1 C.s.p.) a odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle §387 ods.1 C.s.p. potvrdil.

5. Zo spisového materiálu je zistiteľné, že navrhovateľka ako neter posudzovanej podala návrh na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony a ustanovenie opatrovníka svojej tete, ktorá je bezdetnou vdovou; navrhovateľka žiada neodkladným opatrením o ustanovenie za opatrovníčku na disponovanie s jej majetkom až do rozhodnutia vo veci samej, ale žiada neodkladným opatrením aj o osobitné udelenie súhlasu súdu na podanie oferty (návrhu) jednej alebo viacerým osobám, smerujúcej k uzavretiu zmluvy o budúcej kúpnej zmluve na predaj nehnuteľností vo vlastníctve posudzovanej, aby z kúpnej ceny bolo možné zabezpečovať platby v sociálnom zariadení a výdavky, spojené s platbami za rodinný dom vo vlastníctve posudzovanej.

6. Platná právna úprava neodkladného opatrenia umožňuje nariadenie neodkladného opatrenia za účelom rýchlej, aj keď len dočasnej úpravy právnych a faktických pomerov účastníkov alebo zabezpečenia existujúceho, hoci nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia; predpokladá, aby sa osvedčila danosť nároku a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Neodkladným opatrením sa neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov konania, takouto úpravou súd v neskoršom konaní nie je viazaný. Meritórnym rozhodnutím môže súd o veci rozhodnúť inak.

7. V prejednávanej veci z návrhu ako i z predložených dokladov vyplýva, že S. B., o ktorej práva a povinnosti v konaní ide, je od 31.10.2017 umiestnená v zariadení sociálnych služieb. Podľa rozpisu výdavkov (kalkulačného list) celková mesačná úhrada za jednotlivé služby predstavuje sumu 344 Eur, ktorú hradí prijímateľka služieb prevodným príkazom (č.l. 78 spisu). Podľa navrhovateľkou predloženého dokladu vdovský a starobný dôchodok posudzovanej predstavuje spolu 504,60 Eur. Posudzovaná je vlastníčkou rodinného domu s príslušenstvom, platby za jeho užívanie zo spisu nevyplývajú.

8. Na nariadenie neodkladného opatrenia v prejednávanej veci neboli splnené zákonné požiadavky. Súd prvej inštancie rozhodol správne, keď návrhu nevyhovel. Navrhovateľka podala odvolanie do celého výroku rozhodnutia a v odvolaní žiadala nariadiť neodkladné opatrenie nielen vzhľadom na jej predchádzajúce tvrdenia, ale aj vzhľadom na ňou tvrdenú zmenu skutkového stavu. Krajský súd má za to, že návrh navrhovateľky, ako aj odvolací návrh, presahuje rámec nevyhnutnej úpravy pomerov účastníkov neodkladným opatrením. Odvolací súd nevidel dôvody na použitie tohto v podstate

výnimočného zákonného ustanovenia bez vykonania dostatočného dokazovania v prejednávanej veci; navrhovateľkou predložené doklady nepreukazujú potrebu jeho použitia. I keď sa nie v celom rozsahu stotožnil s odôvodením rozsudku súdu prvej inštancie, jeho rozhodnutie je vo výroku správne. Preto uznesenie okresného potvrdil.

9. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že navrhovateľka žiada aj o ustanovenie opatrovníka podľa §29 zákona č.40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka. Keďže ide o návrh na konanie, ktoré nie je ex offo spojené s konaním o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, odvolací súd ponecháva jeho posúdenie na zváženie okresného súdu.

10. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa

toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).